

Standard for Ansvarlige Investeringer

1. Formål

Standarden skal sikre at DNB ikke medvirker til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Den skal også sikre at vurderinger av risiko og muligheter innen miljø, sosiale forhold og eierstyring integreres i forvaltningen.

2. Omfang

Dette dokumentet gjelder for alle og midlertidige ansatte i konsernet.

Dette dokumentet gjelder som utgangspunkt for alle selskaper i DNB-konsernet, inkludert konsernets internasjonale virksomhet. Lover og andre bindende eksterne regler går ved motstrid foran dette dokumentet. Ansvarlig for implementering skal varsle dokumenteier ved slik motstrid.

Dette styrende dokumentet gjelder ikke for:

1. Selskaper der DNB ikke har bestemmende innflytelse som definert i aksjeloven eller selskap DNB eier i fellesskap med andre finansforetak. I slike selskap bør DNB gjennom sin eierinnflytelse i styringsorgan arbeide for at selskapet skal ha styringsprinsipper knyttet til samfunnsansvar og etikk som er i tråd med DNBs egne styringsprinsipper.
2. Selskaper som DNB har overtatt eller anskaffet med sikte på midlertidig eie. Slike selskaper skal implementere og etterleve prinsipper for etikk og samfunnsansvar som er i tråd med DNBs egne styringsprinsipper.

Standarden gjelder for finansielle investeringer og dekker alle aktivaklasser.

3. Roller og ansvar

- Divisjonsdirektør Samfunnsansvar og næringspolitikk er dokumenteier.
- Alle Konserndirektører har det utførende ansvaret.
- Kontroll av etterlevelse gjøres i henhold til de tre forsvarslinjer.
- Alle ledere har ansvar for å rapportere avvik fra prinsippene i konsernstandard.

4. Prinsipper

4.1 Eksklusjoner

Selskaper vil bli ekskludert fra investeringsuniverset dersom de selv eller gjennom enheter de kontrollerer:

- produserer våpen¹ som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper,

¹DNB skal ikke investere i selskaper som er involvert i antipersonellminer og klasevåpen, som beskrevet i konvensjonen om forbud mot antipersonellminer og konvensjonen om klaseammunisjon, eller i selskaper som utvikler og produserer sentrale komponenter til masseødeleggelsesvåpen. Med masseødeleggelsesvåpen menes NBC-våpen (kjernevåpen eller atomvåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen).

- produserer tobakk, eller
- produserer pornografi.

Selskaper som får 30 prosent eller mer av sine inntekter fra utvinning av oljesand² samt gruveselskaper og kraftprodusenter som selv, eller konsolidert med enheter de kontrollerer, får 30 prosent eller mer av sine inntekter fra termisk kull, eller baserer 30 prosent eller mer av sin virksomhet på termisk kull, kan bli ekskludert fra investeringsuniverset. I tillegg kan selskaper med en årlig utvinning på mer enn 20 millioner tonn termisk kull eller kraftkapasitet på mer enn 10 000 MW fra (forbrenning av) termisk kull bli ekskludert fra investeringsuniverset eller satt til observasjon. Det skal i tillegg legges vekt på fremoverskuende vurderinger av selskapene, herunder av eventuelle planer som vil endre nivået på utvinning av eller kraftkapasiteten knyttet til termisk kull og/eller redusere inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til oljesand eller termisk kull og/eller øke inntekts- eller virksomhetsandelen knyttet til fornybare energikilder.

Selskaper kan bli ekskludert fra investeringsuniverset hvis det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller er ansvarlig for:

- grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, de verste former for barnearbeid³ og annen utbytting av barn,
- alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner,
- alvorlige brudd på grunnleggende arbeidstakerrettigheter,
- alvorlig miljøskade,
- handlinger eller unnlater som på et aggregert selskapsnivå i uakseptabel grad fører til utslipp av klimagasser,
- grov korrupsjon,
- andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer.

DNB skal ikke investere i statsobligasjoner fra land som er gjenstand for sanksjoner fra FNs sikkerhetsråd.

4.2 Eierskapsutøvelse

Engasjement med selskaper og utøvelse av aktivt eierskap skal baseres på FNs Global Compact og OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, og være i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

Eierskapsutøvelsen ivaretas av DNB Asset Management gjennom dialog, møter og annet påvirkningsarbeid. DNB Asset Management vil søke å påvirke selskaper i positiv retning. I tilfeller der selskapene er mistenkt for å bryte med retningslinjene for ansvarlige investeringer i DNB og internasjonalt anerkjente standarder og konvensjoner, vil DNB oppfordre selskapene til å rette opp misforholdene. Videre vil vurderinger rundt risiko og muligheter innen miljø, sosiale forhold og eierstyring være en integrert del av forvaltningen og utgangspunkt for aktiv eierskapsutøvelse.

²Bitumen er hovedkomponenten i oljesand. En vanlig oljesandsreferanse er en blanding av sand, vann, leire og bitumen. Bitumen er olje som er for tung eller tjukk til å flyte eller bli pumpet uten å bli utblandet eller oppvarmet. Oljesand er ofte også omtalt som tjæresand

³For en mer detaljert definisjon av de verste former for barnearbeid" se artikkel 3 - The International Labour Organization (ILO) Convention no. 182

4.3 Eksterne leverandører

Med eksterne leverandører menes forvaltning av kundemidler utenfor DNB gjennom ulike fond og forvaltningsselskaper.

Utvelgelsen av eksterne leverandører skjer med utgangspunkt i en vurdering av om leverandørens retningslinjer og praktiseringen av disse er i tråd med DNBs egne retningslinjer for ansvarlige investeringer.

DNB skal ikke selv investere i eksterne fond som innehar selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper.

For investeringstjenestene Aktiv forvaltning og Investeringsrådgivning, vil det kun benyttes eksterne fond som oppfyller kravene i foregående ledd. Kunder som inngår avtaler om aktiv forvaltning eller investeringsrådgivning, kan imidlertid be om at porteføljen unntas denne begrensningen.

DNB screener normalt eksterne fond og merker dem i henhold til utfallet av screeningen. Der screening ikke har vært mulig å gjennomføre, vil dette klart fremgå. For fond som benyttes for investeringstjenestene Aktiv forvaltning og investeringsrådgivning vil DNB ha en aktiv dialog med fondsforvaltere som har selskaper i sine fond som DNB selv har ekskludert fra sitt investeringsunivers. Målet er å påvirke i retning av en mer bærekraftig og ansvarlig investeringspraksis.

4.4 Rådet for ansvarlige investeringer

Det er etablert et råd i DNB som forvalter og følger opp vedtatte retningslinjer for ansvarlige investeringer for hele DNB-konsernet. Rådet ledes av lederen for divisjon Samfunnsansvar og næringspolitikk som ivaretar konsernrollen for koordinering av ansvarlige vurderinger rundt klima og miljø, sosiale forhold og eierstyring i konsernets investeringsvirksomhet.

Rådet henter inn informasjon om selskaper og sørger for at saker er så godt belyst som mulig før rådet innstiller om eventuell utelukkelse av selskaper. Rådet innstiller til lederne for Asset Management, Konserninvesteringer og DNB Livsforsikring ASA som er beslutningstakere for sine respektive enheter.

Rådet skal rutinemessig vurdere om grunnlaget for utelukkelse fortsatt er til stede og kan på bakgrunn av ny informasjon innstille om at en beslutning om utelukkelse oppheves.

Rådet skal holdes jevnlig oppdatert om DNBs eierskapsutøvelse. I tilfeller der eierskapsutøvelsen ikke fører fram, kan rådet anbefale utelukkelse av det relevante selskapet.

Rådet rapporterer årlig til Konserndirektør Kommunikasjon.

4.5 Offentliggjøring

En jevnlig oppdatert oversikt over antallet selskaper som er utelukket fra investeringsuniverset, fordelt etter eksklusjonskriterier, skal være offentlig tilgjengelig.

DNB skal være åpen om hvilke temaer konsernet prioriterer i eierskapsutøvelsen. Videre skal DNB gjøre offentlig tilgjengelig sin stemmegivning på generalforsamlinger der det stemmes mot styrets anbefaling. Stemmegivningen

<i>Gjelder for område:</i>	<i>Gyldig fra:</i>	<i>Versjon:</i>	<i>Overordnet styrende dokument:</i>	<i>Dokumenttype:</i>
Konsern	3. sept 2019	6.0	Policy for finansiell styring	Standard

vil også bli gjort offentlig i saker som har stor offentlig interesse, eller som er av spesiell interesse for fondenes andelseiere.

5. Endring fra forrige versjon

Kapittelet *Eksklusjoner* er utvidet. Den nye versjonen 6.0 strammer inn muligheten til å investere i kullindustrien, fordi den inneholder to nye absolutte kullkriterier.

<i>Godkjent av:</i>	<i>Dokumenteier:</i>	<i>Kontaktperson:</i>
Konsersjef	Kaj-Martin Georgsen	Anne Margrethe M. Platou